

Sektör Haberleri

Çelik Boru İmalatçıları Derneği

16 MART 2018

- ‘Çelik Vergisi’ ABD ile yeni kırılma yaratabilir.

3-8

Çelik vergisi' ABD ile yeni kırılma yaratabilir.

(*Dünya Gazetesi/ 16.03.2018*)

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci ile Tokyo'dayız...

Bakan Zeybekci, 2018 yılının Türkiye-Japonya ilişkileri için bir dönüm noktası olacağına inanıyor. Ziyaretin ilk gününde, sabah 60'a yakın Japon basın mensubu ile özel bir toplantı yaptı. Japon meslektaşlarımız neler sordular diye merak ettik...

"STA'dan teşviklere kadar pek çok konuda konuştuk" dedi Zeybekci, "Ayrıca güvenlik ve teröre karşı mücadele meseleleri de soruldu".

Uzun zamandır Japonya ile bir serbest ticaret anlaşması, yani STA imzalama peşindeyiz. Acaba son durum nedir?

"8 tur bitti" diye yanıtladı Bakan Zeybekci sorumuzu ve devam etti: "9'uncu tur nisanda. Yıl sonuna kadar tamamlamayı hedefliyoruz. Japonya, Avrupa Birliği ile oldukça kapsamlı bir STA imzaladı. 2019'da yürürlüğe girecek. Biz de aynı tarihte yürürlüğe girmesini istiyoruz."

Bizi en çok hangi konuda zorluyorlar?

"Tabii, bizim avantajlı olduğumuz ürünlerde; tarım ve gıda... E-ticaret, hizmetler ve kamu alımları da kapsana alınsın istiyoruz. Şu anda Japonya ile ticaret dengemiz 10'a 1. Bizim ihracatımız 400 milyon dolar. Onların bize ihracatı 4 milyar dolar."

Bu tablo nasıl tersine çevrilecek?

"Hedefimiz ilk etapta bunu 10'a 2'ye, 3'e çıkarmak. Fakat Japonya'nın bize ihracatını düşürerek değil. Bizimkini artırarak. Onların ki de artsın, bizim ki de. Onun için STA bizim için son derece önemli."

Uzaklık ve diğer koşullar bakımından buna imkan var mı?

"Türkiye-Japonya ticareti, sınırları şimdiye kadar hiç zorlanmamış bir ticaret. Karşılıklı olarak 4.5 milyar dolar seviyesindeki ticaret hacmimizin çok kolay biçimde 10 milyar doların üzerine çıkabileceğini, biraz çabayla rahatlıkla 20 milyar dolarlar seviyesine ulaşabileceğini öngörüyoruz."

Peki, Türkiye'ye Japon yatırımları gelecek mi yakında, bir sinyal var mı?

“Son 10 yılda Türkiye'ye yapılan Japon yatırımları 2.6 milyar dolar. Ama biz çok daha fazla yatırımcı bekliyoruz. Onun için proje bazlı teşvik sistemini anlattık. Hem CEO'lar, hem şirketler bazında.”

Var mı bir gelişme?

“Proje bazlı teşvik sisteminde henüz bir performansımız yok. İlk etapta enerji ve ulaşımda, raylı sistemlerde olabilir.”

Niyetli olan var mı?

“Var. Bir otomotiv şirketiyle görüşmemiz de oldu. Gelişince konu paylaşıyoruz.”

Ya Sinop'taki nükleer santral?

“Nükleer zaten kapsamda. Santralin ÇED başvurusu yapıldı. Nisan gibi bekleniyor.”

Nükleer deyince, bu arada öğrendik ki, Japonya'da 8.9'luk depremin ardından oluşan tsunamiden zarar gören Fukuşima Nükleer Santrali'nde yaşanan patlama sonrasında Türkiye'nin koyduğu 'radyasyon testi' uygulaması da bir süre önce kalkmış. Japonya Büyükelçisi, Murat Mercan bizimle birlikteydi:

“Bu arada Japonya'ya kanatlı ürün ihracatımız başladı” dedi, “Akşama töreni var, çerkez tavuğu, tavuk döner, tavukgöğsü tatlı ikram edilecek.”

“Yaza doğru ihracat edebileceğimiz ürünlerin sayısı daha da artacak” diye devam etti Bakan Zeybekçi: “En hızlı performans gösterebileceğimiz alan da müteahhitlik işleri. Asya, Balkanlar, Kafkasya, Afrika gibi coğrafyalarda Türk ve Japon müteahhitler birlikte iş yapabilmeleri için önemli bir imkan var. Japon tarafı bu konuda iştahlı ve talepleri de var. Bizim Eximbank'ın kısa süre önce bir protokolü de oldu. Şimdi o protokolün devamı ortak bir finansman şirketi yaratmak olacak. Türkiye ve Japonya arasında sadece ve sadece üçüncü ülkelerdeki işbirliğini destekleyen bir sigorta ve finansman şirketi oluşturmayı hedefliyoruz.”

Japonya ile ticaret ve işbirlikleri bir canlanma işareti veriyor. Peki ya diğer ülkeler? Özellikle de çelik sektörüne ek vergi ile gündeme tekrar oturan ABD? Bütün demir-çelik ihracatımızın yüzde 12'si ABD'ye. Türkiye bu işten nasıl etkilenir? ABD'de çelikte ek vergi uygulaması yaparsa Türkiye ne yapar? Örneğin pamukta misilleme gündeme geldi...

“Pamuk meselesini ben gündeme getirmediğim” dedi Bakan Zeybekci, “Cumhurbaşkanımızın başdanışmanlarından geldi. Haberleri yok tabii, bazı şeyleri ne zaman yaptığımızdan. Biz önceden çelik boruyla ilgili anti-damping vergisi konulduğunda gereğini de yapmıştık. Şimdi onu artırmakla ilgili bir gerek var mı bakılır ama başka şeyler de var değerlendirilmesi gereken...”

‘Ne gibi’ diye sorduk...

“Bakın” dedi, “bizim ABD’ye 1 milyar doların biraz üzerinde çelik ihracatımız var. Ama aynı zamanda 1.3 milyar dolara yakın da çelik ithalatımız var. Yine bizim Amerika’ya 8 kûsur milyar dolar civarında ihracatımız var ama 11 milyar dolar civarında da ithalatımız var. Şimdi Amerika, bu ek vergiyi getirirken ‘cari açık verdiğim alanlarda ve ÷lkelerde’ diyor ama almış olduğu kararın hiçbir ayağı Türkiye ile tutmuyor. Bir, Türkiye ile cari açık vermiyor. İki, çelikte hiç vermiyor. Hatta fazla veriyor. Ayrıca Amerika gerekçe olarak ‘ulusal güvenlik’ diyor. ‘Savunma harcamalarını yeterince yapmayan ÷lkeler’ dediğı zaman, bu da Türkiye’ye hiç uymuyor. Türkiye bugün, dünyada savunmaya en çok harcama yapan ÷lkelerden biri. Hem kendi savunması için hem de uluslararası terörizme karşı. Amerika ile de dünyanın her yerinde gerek NATO çerçevesinde gerekse NATO dışında savunma anlamında en çok işbirliğı yapan ÷lke. Dolayısıyla, Türkiye gerekçe olarak sunulan her üç konunun da fazlasıyla dışında yer alıyor.”

Sonra devam etti:

ABD, 23 Mart’a kadar bu konuda ikili görüşmelere açık olduklarını belirtti. Biz de acil olarak bir mektup yazdık. Gerekçelerin Türkiye açısından geçerli olmadığını belirttik. Görüşme talebimizi de ilettik, bekliyoruz. ‘Onlar bize şunu yaptılar. Biz de şimdi ona karşı şunu yaparız’ diye bir şey dile getirmek istemiyoruz. Yapabileceğimizle ilgili bir şüphe yok. Olumsuzu yapmak o kadar kolay ki. Engellemek, vergileri artırmak, yasak koymak, birilerinin attığı o havalı imzaların en güzellerini artmak o kadar zor değil. Ama sonuç? Ben iki ÷lke arasındaki ticari ilişkileri son derece önemsiyorum. Çünkü dünyadaki tüm siyasi ve diplomatik ilişkilerin de temelini ekonomik ilişkiler oluşturur diye düşünüyorum. Ticari ve ekonomik menfaatlerde sağlam bir zemin varsa, diplomatik ilişkiler de çok daha sağlam durur. Aksi halde, bunun zararı herkese olur.”

‘ABD, Meksika ve Kanada’yı ek verginin dışında bıraktı’ diye hatırlattık...

“Muhtemelen Avustralya’yı da bırakacak” dedi Bakan Zeybekci, “Japonya ile de bir görüşme yaptı. En sonunda bu konu Türkiye ve Çin gibi ÷lkelerle sınırlı kalırsa, biz bunda da iyi niyet görmeyiz. İyi niyet değil, kasıt ararız. Ama ben o noktaya gelmeden çözüleceğini ümit ediyorum. Yoksa ‘bize ne yaparsa biz iki mislini yaparız’ demek kolay. Yaparız da...”

Türk tekstilinin de sıkıntısı mı olur?

“Başka yerden alırız pamuğu. Orada bir problem yok. Üstelik bize pamuk satabilmek için fiyatlarını indirmek zorunda kalırlar. Mesele orada değil...”

Peki mesele ne o zaman?

“Amerika ile çok kritik noktalardayız” dedi Ekonomi Bakanı Zeybekci, “Sanayi, teknoloji, savunma ve işbirliği anlamında... Kritik derken illa olumsuz anlamda söylemiyorum. Ama karar aşamalarında birçok konuda. İşte mesela bu çelik meselesi yeni bir kırılma noktası yaratabilir. Sen Meksika ve Kanada’yı, ardından Avustralya ya da Japonya gibi ülkelere istisnalar sağlayıp da, Türkiye’ye bu uygulamayı dayattığında, bunun hısmımlıkla alakası olmaz ama hasımlıkla olabilir ancak. Bu açıkça ‘hasmane’ bir tutum olur!”

Türk-Amerikan ilişkilerinde dananın kuyruğu 23 Mart’ta kopacak gibi duruyor. Çünkü bu tarihten sonra ABD çelik ve alüminyumda aldığı kararı uygulamaya başlayacak. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci’ye 23 Mart’ta ne beklediğini sorduk.

“O tarihten önce görüşüp hal yoluna koyarız” dedi ve sözünü şöyle tamamladı: “İnşallah akıl galip gelir!”

Samuraylar ve yeniçeriler dünyayı birlikte inşa eder

Bakan Zeybekci, Türkiye ile Japonya arasında müteahhitlik alanında yapılacak işbirliklerinde büyük potansiyel görüyor. Peki, bu Japon-Türk işbirliği, Çin’in Afrika ve diğer bölgelerde bu alandaki hamlelerine karşı bir işbirliği gibi mi şekillenecek?

“Çin’e karşı diye değil” diyor Ekonomi Bakanı, “Bu da bir Türk ve Japon ortak hamlesi olabilir.” Bakan Zeybekci, ilerleyen saatlerde her iki taraftan da birçok şirketin katıldığı Türk-Japon Müteahhitlik Zirvesi’nde, bu düşüncesini “Samuraylar ve Yeniçerilerin dünyanın her sahasında ortak iş yapma zamanı gelmiştir” sözüyle ifade etti. Sonra Türk müteahhitlerinin gücüne değindi:

“Dünyanın 120 ülkesinde toplamda 356 milyar dolar hacminde müteahhitlik projesi üstlenen Türk firmaları, Rusya’da, Orta Asya ve Ortadoğu’da pek çok ülkede lider konumda. Dünyadaki en büyük 250 müteahhitlik firması arasında 46 firma ile Türkiye 2’nci sırada. Alınan iş hacmi bakımından da 7’inci sırada. Japonya aynı listede 13 firma ile bulunuyor. İş hacminde ise Türkiye’nin bir altında 8’inci sırada yer alıyor.”

Sonra sözü şöyle bağladı:

“7’nci ve 8’inci sıradayız. Ama birlikte hareket edersek, Türk yapım kabiliyeti ile Japonya’nın olanaklarını, finansman gücünü bir araya getirdiğimizde birlikte birinci sırada yer alırız. Stratejik ortak olmanın mekanizmasını oluşturursak, dünyayı biz inşa ederiz!”

AB işbirliği için aradı, birlikte hareket edeceğiz

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, yangına körükle gitmemekten yana... “Biz çelik meselesinde sonuna kadar haklılığımızı anlatıyoruz, anlatacağız da” diyor, “Muadilimiz ABD Ticaret Bakanlığı’na anlattık. Ama sadece Ekonomi Bakanlığı olarak da değil. Dışişleri Bakanlığımız, gerek halinde başbakanlık ve cumhurbaşkanlığımız olarak üst yönetimimiz, hep birlikte ülkemizin menfaatlerini hiç şüphesiz sonuna kadar savunacağız. Tabii özel sektör de... ATC, TAİK gibi kuruluşlar da... Avrupa Birliği de rahatsız. Önce onlar aradı bizi. Bu konuda işbirliği yapma isteklerini bildirdiler. Bu doğrultuda zaten biz Avrupa Birliği ile birlikte hareket edeceğiz. Telefonla görüşmelerimize devam ediyoruz.”

Kim diyebilir Boeing’de devlet desteği yok diye

Bakan Zeybekci’ye, ABD’nin, ek vergiler koyarken, ürünler üzerindeki devlet desteklerini gündeme getirdiğini hatırlattık. “Anti dumping uygulamaları veya haksız destekler tamam da” dedi, “Kim diyebilir ki, Boeing’in üzerinde devlet desteği yok diye... Boeing’in Ar-Ge harcamalarının hemen hemen tamamını Amerikan hükümeti destekliyor. Amerikan pamuğunun üzerinde US Cotton diye bir organizasyon var. İnanılmaz bir destek veriyor. İşin bu tarafına girersek bulacağımız çok şey olur birbirimizde. Şimdi ABD’de yönetim, “Great America” diye özetlenebilecek slogancı yaklaşımlara girdi. Tabii kimseyi ülkesini sevmesinden dolayı suçlayacak halimiz yok. Ama dikkat edilmesi de gerekir. Bunlar ticaret savaşları, sanayi savaşları olarak yorumlanacak olguları da arkasından da getirebilir.”

Bakan Zeybekci’den...

İhracatta tarihi mart rekoru geliyor

Bu ay, ihracatta tarihi olarak Mart ayı rekorunu kırıyoruz. Artış iki haneli olacak. Artık ihracatta 150 milyar dolarlı rakamları geride bırakmış olacağız. Bundan böyle 160 milyar dolarlı rakamları telaffuz edeceğiz. Bunu da bir yıl içinde yapmış olacağız. 2018 sonunda ise 170’li rakamlara ulaşmayı hedefliyoruz.

22 süper teşvik 29 Mart’ta belge alacak

29 Mart'ta toplam 100 milyar lira tutarında proje bazlı 22 süper teşvik belgesi vereceğiz. Başvuran şirketlerin hepsinin yabancı ortağı var. Çoğunluğu da Körfez ülkelerinden. Enerji, petro kimya ve metalürji sektörleri ağırlıklı. Yatırımların önemli bir kısmı İskenderun, Adana ve Mersin gibi Doğu Akdeniz bölgesinde toplanıyor.

Hedef dünyada altının merkezi olmak

Altın transferinin yanı sıra, transit ticaretin de merkezi olmak istiyoruz. Dünyada altının merkezi olmak istiyoruz. Bununla ilgili çalışmalara hız vereceğiz. Biliyorsunuz, Türk şirketleri Hollanda'da, Lüksemburg'da her şeyden muaf şirketler kuruyor ya, o alanı da geliştireceğiz.

İhtiyacı olmayana inci satmak, işte ticaret bu!

Geçen gün muhteşem bir söz duydum. Ticaret nedir? Senin bir inciye ihtiyacın var, bende de bir inci var bunu sana satıyorum, bu ticaret değil! Bende inci yok, senin de ihtiyacın yok, ama ben sana inci satıyorum. Ticaret bu!

